

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **J. Z.** ,
skazanego za czyn z art. 281 k.k. i in.,
oraz **M. Z.** ,
skazanego za czyn z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 281 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 22 października 2024 r.,
wniosków obrońców skazanych o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu
z dnia 16 maja 2024 r., II Ka 40/24,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Zamościu
z dnia 2 października 2023 r., II K 385/22,
na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. *a contrario*,

p o s t a n o w i ł
wniosków nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Na skutek kasacji obrońcy skazanych od wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu z dnia 16 maja 2024 r., II Ka 40/24, zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 2 października 2023 r., II K 385/22, przed Sądem Najwyższym zawisła sprawa J. Z. i M. Z. W tym postępowaniu J. Z. został uznany za winnego czynu z art. 281 k.k. i czynu z art. 224 § 2 k.k., za które orzeczono mu prawomocnie karę łączną roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności. Z kolei M. Z. został uznany za winnego czynu z art. 18 § 3 k.k. w zw.

z art. 281 k.k. oraz czynu z art. 224 § 2 k.k., za które orzeczono mu prawomocnie karę łączną roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności.

W kasacji obrońcy obu skazanych – adw. C. L. – został zawarty także wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego nią wyroku. W uzasadnieniu tego wniosku obrońca wskazał na wypracowane w literaturze i orzecznictwie przesłanki skorzystania przez Sąd Najwyższy z instytucji z art. 532 § 1 k.p.k. oraz podniósł, że w kasacji została zaprezentowana szczegółowa argumentacja wskazująca na błędną kwalifikację prawną połączoną z rażącym naruszeniem przepisów prawa procesowego, polegającym na nienależytym przeprowadzeniu kontroli odwoławczej. Zdaniem obrońcy istnienie wysokiego prawdopodobieństwa uchylenia zaskarżonego wyroku wynika z rangi podniesionych w kasacji zarzutów i uzasadnienia ich wystąpienia w realiach przedmiotowej sprawy. W ocenie obrońcy stwierdzenie już na wstępnym etapie badania kasacji możliwości zaistnienia uchybienia, o którym w niej mowa, winno prowadzić do wstrzymania wykonania zaskarżonego wyroku.

Pismem z dnia 29 sierpnia 2024 r. drugi obrońca obu skazanych – adw. K. G. – zasygnalizowała wystąpienie w sprawie uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w związku z orzekaniem przez Sądy, w składach których zasiadali sędziowie powołani na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3; dalej: ustawa nowelizująca KRS) i również złożyła wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wnioski obrońców skazanych o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją wyroku nie są zasadne.

Wstrzymanie wykonania prawomocnego orzeczenia na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. ma charakter wyjątkowy. O zastosowaniu tej instytucji powinna przesądzać ranga zarzutów kasacyjnych i bardzo wysoki stopień prawdopodobieństwa uchylenia orzeczenia, przy jednoczesnym uznaniu, że jego wykonywanie przed rozpoznaniem kasacji spowodowałoby wyjątkowo dolegliwe i w zasadzie nieodwracalne skutki dla osoby, której orzeczenie dotyczy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2023 r., III KK 645/22).

Dokonywana na potrzeby rozpoznania wniosku analiza kasacji, dodatkowych pism procesowych oraz akt tej sprawy doprowadziła Sąd Najwyższy do konkluzji, że nie ziściły się przesłanki do wstrzymania wykonania wyroku w trybie art. 532 § 1 k.p.k. Dla uwzględnienia wniosku o wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji musiałoby być niemal zbliżone do pewności,

oczywistości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2021 r., V KK 129/21; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 2021 r., IV KK 103/21) i prowadzić do wniosku o potrzebie uniewinnienia skazanego, względnie umorzenia wobec niego postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2018 r., II KK 23/18), ewentualnie wydania innego rozstrzygnięcia, które spowoduje, że wykonywanie kary lub innych środków penalnych do czasu rozpoznania kasacji okaże się niesłuszne i odbędzie się z pokrzywdzeniem skazanego. W tej sprawie nie zachodzi przedmiotowa oczywistość i jednoznaczność uchybień sygnalizowanych w kasacji obrońcy. Ocena zasadności zarzutów kasacji wymagać będzie analizy dokonywanej na etapie merytorycznego jej rozpoznania.

Sąd Najwyższy dostrzega, że w dodatkowym piśmie procesowym, w którym zawarto także wniosek o wstrzymanie, obrona wskazała na zaistnienie uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Obrońca wskazuje, że w składzie Sądów obu instancji zasiadali sędziowie powołani na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie ustawy nowelizującej KRS. Jednakże sam fakt powołania do pełnienia urzędu sędziego sądu powszechnego w procedurze, o której mowa powyżej, nie jest wystarczający do uznania, że w sprawie zaistniała bezwzględna przyczyna odwoławcza (por. uchwała składu połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. BSA I-4110-1/20, OSNK 2020, z. 2, poz. 7; uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22, OSNK 2022, z. 6, poz. 22). Natomiast kwestia zaistnienia podstawy uchylenia wyroku z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., z uwzględnieniem okoliczności tej konkretnej sprawy, a także okoliczności związanych z nominacją konkretnych sędziów, będzie przedmiotem rozważań w ramach merytorycznego rozpoznania kasacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 lipca 2022 r., III KK 117/22; z dnia 25 lutego 2022 r., V KK 54/22).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że nie zachodzą w tej sprawie wystarczające podstawy do zastosowania nadzwyczajnej instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k. Dodać należy, że decyzja w tym względzie w żadnym razie nie przesądza ostatecznego rozstrzygnięcia kwestii zasadności kasacji skarżącego od prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

[ms]

